

ВІТКОФФ-БЕЗРІДНИЙ

Ось як буває, коли людина не знає історії своєї сім'ї

Американський політичний шторм, який розпочався після повернення до Білого дому Дональда Трампа, «порадував» українців черговою трешовою серією у виконанні Стівена Віткоффа. Цей персонаж, який взагалі-то є спеціальним представником президента США по Близькому Сходу, нещодавно їздив до Москви на не дуже зрозумілі перемовини з тамтешнім президентом. А після того розродився інтерв'ю скандальному блогеру Такеру Карлсону, де зробив кілька заяв, які, кажучи широким мовом, на голіву не налазять.

Тут і «складна ситуація» – це про російсько-українську війну – що легко читається як «не все так однозначно». І «не вважаю Путіна поганим хлопцем». І «російськомовні регіони» з «референдумом». Словом, наговорив Стівен Віткофф сім мішків гречаної вовни – і всі зіпсовані. Всерйоз обговорювати сказане цим персонажем ми, звісно ж, не будемо. Хоча б тому, що є в цій історії один дуже цікавий аспект, який, на мою думку, може багато, якщо не все пояснити нам про близькосхідного спецпредставника Трампа і його, будьмо чесними, плазування перед кремлівським царьком.

Трохи нетипове для класичного американця (нащадка, образно кажучи, переселенців із «Мейфлавера») у містера Стівена прізвище, чи не так? І водночас зрозуміле – принаймні на рівні морфології, тобто форми – нам з вами. Witkoff... Коли читаш мовою оригіналу – мало що можна зрозуміти. Так само, як, наприклад, в одного російського футболіста ну геть не типове для тамтешніх мешканців прізвище «Міранчук». Але якщо згадати, що родом цей футболіст із Краснодарського краю, згадати, хто там жив (і подекуди досі живе) – то тут же здогадуєшся, що насправді він ніякий не Міранчук, а звичайний українець на прізвище Мирончук, нащадок кубанських козаків, які переїхали туди з Украй-

ни. Просто треба під правильним кутом подивитися на ту чи іншу річ.

Так і з Віткоффом. Трохи подумавши, розумієш, що насправді він – звичайнісінький Вітков (чи Вітьков). А коли дізнаєшся, що прізвище його діда, першого із Віткових на американській землі, звали Девід, тобто Давид, а бабусю до заміжжя звали Роза Померанц – усе стає на свої місця. Так, Стівен Віткофф – нащадок євреїв, які свого часу виїхали з Російської імперії до Сполучених Штатів Америки.

Продовжуємо подорож сторінками історії. Чому представники єврейської спільноти кидали обжиті століттями, може, тисячоліттями (бабуся Роза жила на заході Білорусі, у місті Гродно, а перші документальні згадки про цей народ на нині білоруській території датовані ще XIV століттям), землі і їхали світ за очі? Тут варто згадати фразу, якою ці люди характеризували Нью-Йорк, перше місто США, яке вони бачили і де багато хто залишався назавжди: «Одеса без царя і казаків». Тобто – ми чудово це розуміємо – євреї тікали з Російської імперії від межі осілости, погромів, справи Бейліса та всіх інших російських «принад», які були вготовані для найчужішого, а значить, і найворожішого народу. Між іншим, якщо про справу Бейліса знають усі, бо вона відбулася уже на початку XX століття в Києві, одному з головних міст Російської імперії, то про схожу справу в рідному місті бабусі Віткоффа, Гродно, справу 1816 року, мало хто знає. А вона була. На щастя, гродненського кагала Шолома Лапіна (і його доньку), як і київського міщанина Менделя Бейліса, не засудили за геть вигаданим звинуваченням.

Але так щастило не всім. І втікали з антисемітської Росії далеко не всі. От Бейліс виїхав. І дід Стівена Віткоффа, Давид Віт(ь)ков, теж. Виїхав – і, напевно, підпливаючи до статуту Свободи, полегшено

зітхнув. Не знаючи, що його рідний онук після візиту до точно такої ж ксенофобської, людиноненависницької Росії, якою вона була і 100, і 200 років тому, так відверто вихвалитиме нинішнього російського царька. За царювання якого, нагадаємо, уже була спроба єврейського погрому в Махачкалі.

Як таке може бути, скажете ви? Може. Якщо Стівен Віткофф елементарно не знає не те що історії свого народу (може, він і не вважає його своїм, хтзна; хоча – можливо, його не випадково Трамп призначив спецпредставником саме в питаннях Ізраїлю і всього Близького Сходу), а й історії своєї родини, історії своїх діда і баби. Це дивно, якщо не припустити, що Стівен насправді – Іван. Той самий, який Іван Безрідний, «Іван, родства не помнящий»...

І тут варто згадати іншого американця, іншого нащадка не просто емігрантів, а представників такого ж пригнобленого народу, як євреї. Чи українці. Цього американця звали Джозеф Байден-молодший. Коли колишній віцепрезидент Сполучених Штатів Америки виграв президентські вибори 2020 року і англійський телеканал ВВС звернувся до нього з проханням коротко, однією фразою прокоментувати цю подію для англійської аудиторії – Байден сказав фразу, яку можна з невеличкою натяжкою записати навіть і в крилаті. Ця фраза звучала так: «Я – ірландець!».

Розумієте, Байден, попри те, що він, звісно ж, американець, представник американської нації, ба більше, американського політикуму – не забув і принципово нагадав про те, хто його предки. І, можливо, саме те, що він – нащадок ірландців, які дуже сильно постраждали від однієї імперії (у деяких аспектах, скажімо, мовно, значно більше, ніж ми з вами), саме оцей поклик предків змушував його допомагати Україні.

Звісно, ми можемо і маємо висловити купу претензій щодо кількості, якості і швидкості цієї допомоги. Це факт. Але при цьому Байден, який пам'ятав, хто його предки і чому вони опинилися в Америці – ніколи не опускався до відбілювання останнього європейського імператора, ніколи не намагався звинувачувати жертву в тому, що вона в чомусь там винна, ніколи не говорив про те, що «не все так однозначно». А Стівен Безрідний, чий дід втік від тодішніх кремлівських ксенофобів, від тодішніх «вагнерівців» – вочевидь, забув. Мабуть, саме тому він і дав те інтерв'ю, яке дав. Бо для нього слово pogrom, імовірно, не значить взагалі нічого, на відміну від страшного для кожного ірландця словосполучення An Gorta Mór (Великий картопляний голод).

Артур ЛЕВЧЕНКО
<https://zaxid.net/>

Спецпосланець президента США Дональда Трампа Стів Віткофф заявив, що найшвидший спосіб домогтися припинення воєни в Україні – підтримати право Росії окупувати Запорізьку, Херсонську, Донецьку та Луганську області.